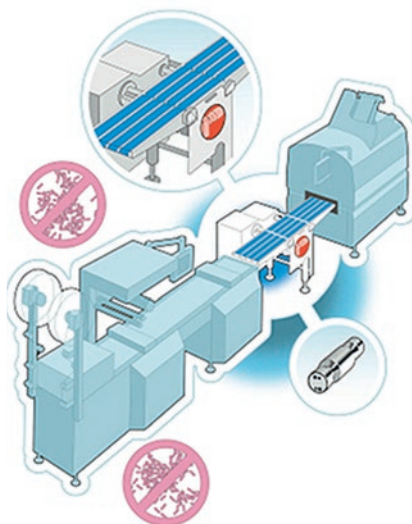

PRETHODNO UPAKOVANI PROIZVODI: ZAKONSKA OBAVEZA ILI EKONOMSKI DOBITAK

DR HOTIMIR LIČEN, TRC PRO DOO, PETROVARADIN

Januara 2016. godine stupila je na snagu obavezna primena Pravilnika o prethodno upakovanim proizvodima koji je donesen 2013. godine. Nadležnost u nadzoru sprovođenja Pravilnika leži na Direkciji za mere i dragocene metale, koja vrši proveru:

- uslova pod kojim se prethodno upakovani proizvodi stavljaju na tržište - metrološki zahtevi, ispitivanje i označavanje,
- znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima („e“-oznaka),
- etalone zapremine i merne boce koje se koriste za ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda.

ŠTA JE SUŠTINA DONETOG PRAVILNIKA?

Paker ima obavezu da obezbedi da količina neto mase upakovanog proizvoda odgovara iznosu koji je naznačen na pakovanju. Kako svaki uređaj koji dozira ili puni materijal u za to predviđenu ambalažu ima rasipanje koje podleže određenoj raspodeli (najčešće normalnoj), obezbeđenje tog zahteva zahtevalo bi da ciljna masa bude postavljena na nivo iznad nominalne vrednosti i ta vrednost zavisi od veličine rasipanja. Time se, posebno kod dozirnih uređaja koji imaju veliko rasipanje, gubi ne mala količina materijala.

Novim Pravilnikom je određeno da ne mora svako pakovanje imati neto sadržaj mase iznad propisane granice. U zavisnosti od mase pakovanja, definisana su dozvoljena negativna odstupanja koja se kreću od 1,5...9% mase pakovanja. Pri tome se, zavisno da li pakovanje nosi i „e“-znak ili ne, prati i ukupna srednja vrednost svih pakovanja serije. Kod pakovanja bez „e“ oznake to nije obaveza.

Prevedeno na jednostavan govor to bi značilo da na primer kod pakovanja od 1 kg koja se realizuju sa 60 pak/min ili 3 600 kg/h i gde je dozvoljeno negativno odstupanje definisano sa

15g, količina materijala koji bi mogao biti ušteđen iznosi do 54 kg/h. Svakako ovo nisu sasvim realni podaci jer u tome veliku ulogu igra kako tačnost tako i konstantnost doziranja odnosno kvalitet i pouzdanost dozirnog sistema, kao i činjenica da li pakovanja nose „e“ oznaku ili ne.

KAKO REALIZOVATI PRIMENU PRAVILNIKA?

Osnovni uslov za primenu Pravilnika, što predstavlja i zakonsku obavezu, svodi se na uređen sistem interne kontrole kvaliteta u radnoj organizaciji. Uloga kontrole je da permanentno prati rad pakera, rad uređaja za doziranje ili punjenje, metrološke performanse i metrološke provere automatskih vaga, definiše rasipanja, itd., a sve u skladu sa kod nas važećim OIML-preporukama za pojedine vrste automatskih vaga. Provera prethodno upakovanih proizvoda može se vršiti ili 100% kontro-

lom svih pakovanja sa automatskom selekcijom pakovanja koja su izvan propisanih tolerantnih granica ili statističkom kontrolom, uzorkovanjem. I jedan i drugi sistem su legalni u primeni i njihova primena u prvom redu zavisi od tehnologije pakovanja, veličine serija, raznovrsnosti materijala koji se pakuje i sl. Sva oprema koja se koristi za tu namenu mora biti tipski overena i usaglašena za metrološkim zahtevima. Firma TRCpro doo Petrovaradin, ima za to svu potrebnu opremu kao i sve legalne metrološke sertifikate.

ZAKLJUČAK

Kao odgovor na postavljeno pitanje, primena Pravilnika o prethodno upakovanim proizvodima kao evropska norma, predstavlja bez sumnje bitan element u uvođenju reda na tržištu prethodno upakovanih proizvoda. Ne samo ta činjenica da se radi o zakonskoj obavezi uz primenu sankcija, već i konsekvantna primena Pravilnika može dovesti i do značajnih finansijskih ušteda u radnoj organizaciji koje u velikoj meri opravdavaju sva ulaganja u povećanje kvaliteta rada.

Merna tehnika za profesionalce:

TRCpro d.o.o.

Preradovićeva 31,

21131 Petrovaradin, Srbija

tel: +381 (0) 21 6433774

faks: +381 (0) 21 6433824

www.trcpro.rs

